

روز	کد	محتوای آموزشی
آموزشهای قبل از عمل شیفت اول	A1	معرفی بخش ، خدمات غیر درمانی و قوانین کلی بخش و بیمارستان
	A2	معرفی تیم پزشکی
	A3	منشور حقوق بیمار
	A4	نحوه رسیدگی به شکایات
	A5	هزینه های درمانی و بیمه
	B1	نوع بیماری : برش شکم برای برداشتن جنین را سزارین میگویند . دلایل سزارین (ناموفق بودن مراحل لیبر ، دلایل جنینی)
	B6	لزوم بالا بودن نرده کنار تخت ،
	B11	اقدامات قبل از عمل :خارج کردن کلیه اجسام فلزی ، طلا و جواهرات ، دندان مصنوعی متحرک ، تعبیه سوند فولی برای خالی نگه داشتن مثانه در طی جراحی.نوع بیهوشی (اسپینال و بیهوشی عمومی) ، تغذیه و رژیم غذایی، آماده کردن پوست،
آموزشهای بعد از عمل شیفت اول	B18	، اهمیت تماس پوست به پوست با نوزاد در بخش
	B18	آموزش شیردهی و تمامی موارد مربوط به شیردهی آموزش شیر دهی ، وضعیت صحیح بغل کردن ، پستان گرفتن مناسب ، تغذیه با آغوز ، و اولین تغذیه شیر خوار در حضور پرستار ، مزایای شیر مادر ، علایم زودرس گرسنگی ، دفعات تغذیه با شیر مادر عدم استفاده از پستانک و بطری ، تماس پوست با پوست ، نشانه های خوب پستان گرفتن ، تعداد دفعات مورد نیاز در مورد اینکه مادر چند بار در شبانه روز شیر خود را بدوشد . راههای تشخیص کافی بودن شیر مادر . پرستار باید نحوه دوشیدن شیر با و نگهداری شیر دست را به مادر نشان دهد مراقبت از نوزاد: مراقبت از بند ناف ، حمام کردن ، پوشک و پوشاک ، زمان اولین دفع ادرار و مدفوع . نوزاد در کات نگهداری شود . بند ناف : هم همیشه باید باز و خشک و تمیز نگه داشته شود . از هیچ گونه ماده ای برای تمیز کردن وضد عفونی لازم نیست . در صورت ترشح و بوی بد ، خونریزی ، قرمزی به پزشک مراجعه شود . بند ناف ۷ الی ۱۰ روز بعد از تولد میافتد . پوشاک و پوشک : حفظ دمای بدن نوزاد ، لباس نوزاد یک لایه بیشتر از لباس بزرگسال باید باشد . سر با کلاه و پاها جوراب پوشانده شود . تعداد دفعات ادرار ومدفوع . عوض کردن به موقع و باز گذاشتن نوزاد باعث جلوگیری از بثورات پوشک میشود . الگوی خواب و حفظ ایمنی جای خواب گرم و خشک ، کم نور و بی سرو صدا در کنار مادر باشد . در صورتی که نوزاد بیش از ۴ ساعت خوابید بیدار کرده و شیر داده شود .نوزاد بهتر است به یک پهلو و سر یکطرفه باشد .به هیچ عنوان روی شکم نخوابد . مشکلات شایع نوزادی : باد گلو ، بالا آوردن ،گریه و بیقراری ، زردی ، ختنه نوزادان پسر تا پایان دوره نوزادی ۲۸ روزگی با مشاوره ارولوژیست بهتر است انجام شود . استحمام : وجود بند ناف منعی برای استحمام نیست .
	B7	طبق برنامه مراقبتی. باروشهای غیر دارویی مثل تلقین ، آرامسازی ، انحراف فکری برای بیمار آرامش ایجاد میشود و تاثیر دارو افزایش می یابد .
	B4	تشویق به فعالیت روی تخت : در وضعیت نیمه نشسته قرار بگیرید زانورا خم کرده و پا را بالا بیاورید پا چند ثانیه به همین وضعیت نگه داشته و سپس زانورا راست نموده و پای خود را روی بستر بگذارید . پای خود را از مچ به سمت پایین داخل ، خارج و بالا بگرداند تمرینات پا ، غلتیدن از پهلو به پهلو به دیگر باکمک نرده های تخت
	B5	تا زمانی که به بیمار اجازه غذا خوردن داده نشود سرم خواهد داشت . در صورت تحمل بیمار ابتداء رژیم مایعات شروع شده و به تدریج به رژیم معمولی تبدیل میشود . برای جلوگیری از سردرد های احتمالی به دنبال اسپینال ، مایعات فراوان ، چای و قهوه استفاده شود .
	B9	مقدار طبیعی خونریزی باید به بیمار آموزش داده شود .
	B11	تمرینات تنفسی و سرفه : وضعیت نشسته و حمایت شکم ، دم عمیق و آهسته و بازدم آهسته
	شیفت سوم	B4
B18		مراقبت از سینه و درد پستانشایع ترین علت درد پستان یا حساسیت پستان پس از زایمان تورم پستان میباشد . زیرا پستانها پر از شیر هستند . تغذیه نوزاد یا دوشیدن شیر میتواند این پری پستان را رفع کند . اصلاح نحوه شیر دهی ، مالیدن یک قطره از شیر روی نوک پستان میتواند درد را کاهش دهد

برنامه مدون بیمارستان علوی بخش جراحی زنان (سزارین)

روز	شیفت	کد	محتوای آموزشی
روز دوم	شیفت چهارم	B12	تعویض پانسمان و نحوه مراقبت از زخم محل عمل نیاز به هیچگونه پانسمان و ضد عفونی کننده ای ندارد . محل جراحی روزانه باید بررسی شود روز سوم بعد از عمل دوش گرفتن خطری ندا مواردی که به بیمار در مورد پانسمان زخم آموزش داده میشود . (۱) زمان حمام (۲) نحوه مراقبت از زخم که بعد از حمام با حوله یا دور کند سشوار خشک شود (۳) علایم هشدار زخم که شامل موارد زیر میشود قرمزی و تورم محل عمل ، حساسیت به لمس ، رگه های قرمز اطراف زخم ، ترشحات محل زخم ، بوی بد ، لرز یا تب ، درد محل برش
		B18	آموزش شیردهی و تمامی موارد مربوط به شیر دهی (از طریق پخش فیلم آموزشی)
		B2	نام و میزان و مدت زمان ، نحوه صحیح مصرف دارو و عوارض دارو داروهایی که برای درمان استفاده میشود .
	شیفت پنجم		در صورتی که مادر در حاملگی مبتلا به فشار خون و یا دیابت حاملگی میباشد مادر باید پیگیر برنامه مراقبتی (مصرف دارو ، کنترل قند و فشار خون و ویزیت پزشک معالج) باشد
		B9	ناراحتی در یک پا ، تورم ساق پا یا مچ در مقایسه با دیگری ، رنگ پریدگی یا سردی اندام در هنگام لمس ساق (DVT)
		B13	بهداشت فردی : شستشوی دست و رعایت پروتکل های بهداشتی مد نظر باید قرار بگیرد . در دوره نفاس به بهداشت پینه باید توجه شود تمیز کردن ناحیه شرمگاهی از جلو به عقب باشد . در صورت استفاده از نوار بهداشتی ، زود به زود تعویض شود . لباس زیر خشک نگه داشته شود و روزانه تعویض شود . آمیزش پیش از ۶ هفته توصیه نمیگردد .
		B6	در صورت داشتن درن و یا سوند ادراری نحوه مراقبت از اتصالات آموزش داده شود . شکم بند در صورت تجویز پزشک استفاده شود .
	شیفت ششم	B14	به اندازه کافی استراحت کنید .
		B4	از نشستن و دراز کشیدن طولانی مدت خودداری کنید . ورزش سبک انجام دهید . پیاده روی کنید . فعالیت بدنی را به تدریج تا سطوح متوسط افزایش دهید . (مثل پیاده روی) . افزایش فعالیت زیر نظر پزشک باید باشد . ۴ تا ۶ هفته فعالیت سنگین نکنید .
		B10	توصیه به ترک مصرف سیگار و الکل و دوری از در معرض دود دخانیات قرار گرفتن

بعد از ارائه مطالبی که بر **طبق نیاز سنجی از بیمار و برنامه مراقبتی** انجام میشود از فراگیری دانشی ، مهارتی ، نگرشی بیمار / خانواده اطمینان حاصل شود و در صورت نیاز جمع بندی نهایی آموزش مجدداً تکرار شود . آموزش میتواند به بیمار یا خانواده یا هر دو باشد . تحویل بالینی موارد آموزش بیمار الزامی میباشد . توضیحات لازم در مورد دلیل و نحوه انجام هر پروسیجر و مشاوره و داروها در شیفت مربوطه الزامی میباشد.

برنامه مدون بیمارستان علوی بخش جراحی زنان (سزارین)

محتوای آموزشی حین ترخیص سزارین	کد	موارد آموزشی
باتوجه به برنامه مراقبتی . معمولاً روز دهم جهت کشیدن بخیه و ویزیت پزشک به بیمارستان (درمانگاه زنان) مراجعه شود .	C1	زمان و نحوه مراجعه مجدد
اطمینان از تهیه دارو برای بیمار چگونگی مصرف دارو ، زمان ، عوارض ، تداخلات دارویی ، روشهای مراقبتهای دارویی باید توضیح داده شود . توضیح دادن تفاوت بین داروهای کنترل بلند مدت (داروی فشار خون) و داروهای تسکین سریع (داروی ضد درد) توضیح . پاسخ پرسش های زیر برای بیمار چرا باید دارو مصرف کند داروی خود را راس چه ساعتی مصرف کند ؟ توضیح اهمیت داشتن ذخیره کافی از داروها توصیه و تاکید برنیاز مصرف داروها به طور منظم ، حتی اگر هیچ علامتی ندارد در صورتی که به هریک از عوارض دارویی شد باید با پزشک خود مشورت کند . اگر به بیش از یک پزشک مراجعه کرد باید در هر ویزیت آخرین لیست داروهای مصرفی خود را به پزشک ارائه دهد . در تجویز آنتی بیوتیک تکمیل کردن دوره درمان ، عدم تجدید نسخه بدون دستور پزشک ، و گزارش هرگونه عارضه دارویی به پزشک آموزش داده شود.	C2	نحوه مصرف دارو
زخم محل عمل نیاز به هیچگونه پانسمان و ضد عفونی کننده ای ندارد . محل جراحی روزانه باید بررسی شود زمان حمام : روز سوم بعد از عمل دوش گرفتن خطری ندا رد ، نحوه مراقبت از زخم که بعد از حمام با حوله یا دور کند سشوار خشک شود درد پستان مراقبتهای مادر و نوزاد: غربالگری ، ادامه واکسیناسیون ، گواهی ولادت ، شنوایی سنجی ، مراجعه به مرکز بهداشت ،	C3	برنامه خودمراقبتی و تکنیک باز توانی در منزل
مکمل آهن و ویتامین تا ۳ ماه پس از زایمان باید مصرف شود . گوشت منبع سرشار آهن و پروتئین است . از رژیم غذایی متوازن باید استفاده کرد . استفاده از رژیم پرفیبر و مایعات فراوان و برگشت به هنگام به فعالیتهای معمول میتواند به به حفظ حرکات طبیعی روده کمک میکند . خوردن مایعات (۶ تا ۸ لیوان) خوب است رژیم غذایی را طوری رعایت کنید که دچار نفخ و یبوست نشوید .	C4	تغذیه و رژیم درمانی
افزایش فعالیت بدنی به تدریج تا سطوح متوسط (مثل پیاده روی) . افزایش فعالیت زیر نظر پزشک باید باشد . ۴ تا ۶ هفته فعالیت سنگین انجام نشود .	C5	فعالیت فیزیکی
در صورت داشتن هریک از علائم زیر و یا احساس ناخوشی حتماً به پزشک مراجعه شود . علائم هشدار مادر : خونریزی بیش از حد قاعدگی ، تب ، درد کمر یا پهلو ، سوزش ادرار ، ترشحات بدبو ، توورم ، قرمزی ، گرما ، ترشح از محل برش یا ترشحات چرکی از محل عمل ، قرمزی پشت ساق پا یا تورم و درد پا ، تنگی نفس یا درد قفسه سینه ، درد لگنی ، باز شدن لبه زخم ، مشکل در دفع ادرار و مدفوع . افسردگی علائم هشدار نوزاد : تب ، عدم تغذیه کافی باشیر مادر ، بیدار نشدن نوزاد به آسانی .تنفس مشکل (تعداد تنفس بیش از ۶۰ بار در دقیقه ، توکشیدن قفسه سینه ، رنگ کبود لبها ، اطراف دهان و دست و پا ، ترشحات چرکی ناف و دور چشم ، رنگ کبود لبها ، اطراف دهان و دست و پا، زردی نوزاد آموزش علت اخذ شماره تماس بیمار (جهت ثبت در دفتر پیگیری بیماران)	C6	علائم و نشانه ها مهم و تهدید کننده برای مراجعه فوری به اورژانس بیمارستان
در شرایط حاد و بحرانی به اورژانس بیمارستان مراجعه نمایند	C7	چگونگی دستیابی به مراقبتهای اورژانس
سایت بیمارستان ، سایت آوای سلامت در صورت نیاز ثبت مشخصات مادر جهت پیگیری پس از ترخیص در دفتر پیگیری شماره تماس بیمارستان و ۳۳۲۴۸۸۸۸ ، بخش جراحی ۲۲۱	C8	آدرس منابع و آدرس مراکز و سایت های آموزشی
جهت دریافت جواب آزمایشات وسایر موارد طبق دستورالعمل بیمارستان با مدارک به واحد مربوطه مراجعه شود .	C9	انجام موارد پاراکلینیکی و پیگیری تستهای معوقه
مددکاری ، بهزیستی ، کمیته امداد ، بهزیستی ، کمیته امداد ، ومركز مشاوره هپاتیت ومراکز مشاوره شیر دهی . (شهید باهنر ، قنادی امامی ، سید حاتمی ، بیمارستان علوی)	C10	مرجع پاسخگویی به سوالات و نهادهای حمایتی موجود در جامعه

کد محتوای آموزشی		
آموزشهای بدو پذیرش	آموزشهای حین بستری	آموزشهای زمان ترخیص
A1: معرفی بخش ، خدمات غیر درمانی و قوانین کلی بخش و بیمارستان A2: معرفی تیم پزشکی A3: منشور حقوق بیمار A4: نحوه رسیدگی به شکایات A5: هزینه های درمانی و بیمه A6: سایر موارد	B1: نوع بیماری و نحوه درمان و مراقبت B2: نام و: میزان مدت زمان ، نحوه صحیح مصرف ، و عوارض دارو B3: تداخل غذا و دارو B4: میزان فعالیت B5: تغذیه و رژیم غذایی B6: ایمنی و احتیاطات B7: مدیریت درد B8: اقدامات تشخیصی درمانی و آزمایشات B9: نشانه های خطر حین بستری	C1: زمان مراجعه به پزشک C2: داروهای پس از ترخیص C3: برنامه خودمراقبتی و تکنیک بازتوانی از منزل C4: تغذیه پس از ترخیص C5: فعالیتهای پس از ترخیص C6: نشانه های خطر پس از ترخیص C7: چگونگی دستیابی به مراقبتهای اورژانس C8: آدرس منابع و آدرس مراکز و سایت های آموزشی C9: پیگیری تستهای معوق C10: مرجع پاسخگویی به سوالات و نهادهای حمایتی موجود در جامعه C11: سایر موارد
	B10: عدم مصرف دخانیات و مواد روان گردان B11: مراقبت های قبل و بعد از عمل B12: مراقبت از زخم B13: مسایل بهداشت فردی B14: خواب و استراحت B15: الگوی دفع B16: روشهای جایگزین درمان B17: پیامدهای احتمالی ناشی از درمان B18: سایر موارد (اهمیت تماس پوست با پوست نوزاد ، آموزش شیر دهی ، مراقبت از نوزاد ، مراقبت از سینه ، درد پستان و...)	

منابع	تأیید کننده : رئیس بخش	تهیه کننده ها : سوپروایزر آموزش سلامت ، مسئول بخش ، مسئول آموزش بخش ناهدید پناهی ، الهام ارشادی فر ، مینیا وکیلپان
راهنمای دوستدار کودک - راهنمای جامع پرستار - خودمراقبتی در خانواده	دکتر شهلا فرضی پور	